

1

INŽINIERIAUS KELIAS

9

1948

AUGSBURG - LONDORF

ENGINEER'S WAY

Uuthorized 1946 by UNRRA, Area Team 1062

Leidejas: Lietuvos Inzinieriu Tremtiniu D-jos Centro Valdyba.
Redaktorius: Dipl. inz. Br. GALINIS.
Administratorius: Inz. M. ABRAMAVICIUS.
Adresas: Augsburg-Hochfeld, Kollmannstr. 7

D A R K A R T A A U G S B U R G E

Susirenkame vėl aptarti Draugijos veiklos rezultatus ir nustatyti veikimo gaires ateičiai.

Tremtis visiems stato ypatingus reikalavimus. Ne visi tautiečiai gali tuos reikalavimus išpildyti. Inžinieriai turi savo skirtingus veikimo kelius, kad pasireiškusias kliūtis nugalėti. Tuo pačiu pagelbėti kitiems-mažiau pajėgiems.

Kyla klausimas sujungti glaudžiau mūsų gretas, kad išsibarstę po įvairius kraštus nemustėtume tarpusavio ryšio. Turime gyvai palaikyti santykius su Draugijos Centru ir betarpiiai tarpusavyje. Tam pagrindą duoda informacija apie mūsų išsisklaidymą Pasaulyje.

Ta mes galime ir turime atlikti per spaudą. Todėl mūsų organo leidimo reikalas lieka pirmaciliu klausimu ir tam turime sumobilizuoti tinkamas jėgas ir nugalėti kliūtis kurios pasitiks mus laikraštį leidžiant.

Budami čia Vokietijoje nepraleiskime progos, kas naudinga profesijai tinkamai išstudijuoti. Tinka tam ekskursijų organizavimas bent į artimesnes imones, ypač tokias kurios būtų naudingos grįžus į tėvynę.

Patiems mums techniškos lektūros klausimas yra opus. Čia reiktu ištyrėti galimybę gauti leidimą naudotis bibliotekomis, kurios yra įsteigtos amerikiečių karinės valdžios, vokiečiams. A gal tokia viena techniškos literatūros biblioteka galotų būti išrūpinta iš karinės valdžios per IRO. Keltinas klausimas per IRO spaudos konferencija.

Užsienėse daug kartais sveria įvairios inžinierių d-jos. Reikalas verčia su jomis užmegsti santykius. Lygiagrečiai mūsų d-jos nariams reiktu paruošti pažymėjimus. Kol negalime grįžti, tokie pažymėjimai daugeliui iš mūsų gali turėti praktikinės naudos.

Ir toliau tenka turėti galvoje amatininkų paruošimą, nes ir prie geriausių noru tremtinių įkurdinimo programos užtruks metais. Kad ir USA svarstomi įstatymų projektai numato 2 metų laikotarpį. Todėl dar daug galima pasiekti. Žinoma, inžinierių skaičius mažėja, todėl atsvarai tenka skatinti reikalingiausių vadovėlių paruošimą. Tuo reikalu pravartu susilaukti platesnio aptarimo pritraukiant ir kitas institucijas, kurias tas klausimas paliočia ir kurios galotų prie technišku vadovėlių išleidimo prisidėti.

Tikimės, kad šis Augsburgo suvažiavimas iškols daug reikalų ir uždavinių kurie reikalingi inžinieriaus darbo ir organizacinės veiklos.

Suvažiavimui linkimo sėkmės.

INŽINIERIŲ SUVAŽIAVIMO DIENOTVARKĖ 1948 m.

Birželio 5 diena.

8-14 Registracija Hochfeldo Kol. Lietuvos Komitete.

14-00 I SUVAŽIAVIMO ATIDARYMAS.

II PREZIDIJŲ SUDARYMAS:

- a) Garbės
- b) Darbo

III KOMISIJŲ RINKIMAS:

- a) Mandatų
- b) Rezoliucijų

IV SVEIKINIMAI

V REFERATAS "Lietuvių Tautinė Architektūra"

VI PARODOS APŽIŪRĖJIMAS.

Birželio 6 diena.

9-00 Centro Organų Pranešimai (Hochfeldo naujoje salėje).

I CENTRO VALDYBOS PRANEŠIMAI:

- A) Atstatymo darbų planavimas.
- B) Spaudos ir Konkursų
- C) Pirmininko

II CENTRO REVIZIJOS KOMISIJOS PRANEŠIMAS.

III GARBĖS TEISMO PRANEŠIMAS.

IV DISKUSIJOS DĖL PRANEŠIMŲ.

11.¹⁵ Pamaldos Hochfeldo Bažnyčioje.12.³⁰-14.⁰⁰ Pietų pertrauka.14.⁰⁰ V SKYRIŲ PRANEŠIMAI.15.⁰⁰ VI NAUJŲ CENTRO ORGANŲ RINKIMAI.15.¹⁵ VII ATEITIES VEIKIMO APTARIMAS.16.⁰⁰ VIII KLAUSIMAI ir SUMANYMAI.

- a) Žodžiu
- b) Raštu

17.⁰⁰ IX SUVAŽIAVIMO UŽDARYMAS.

-***-

"INŽINIERIAUS

KELIAS" Nr. 9

LIETUVOS INŽINIERIŲ TREMTINIŲ DRAUGIJOS ĮSTATAI

I. Tikslas ir priemonės.

1. Draugijos tikslas - jungti Lietuvos inžinierius tremtinius, populiarinti ir ugdyti techniką tremtinių tarpe, tenkinti inžinierių, profesinius reikalus, teikti jiems paramos ir rūpintis kitais inžinierius liečiančiais reikalais.
2. Tikslui siekti Draugija :
 - a/ steigia savo padalinius,
 - b/ registruoja Lietuvos inžinierius tremtinius,
 - c/ imasi priemonių prieš noteisėtai savinančiusius dipl.inžinieriaus, inžinieriaus ar techniko vardą,
 - d/ tarpininkauja narių aprūpinime darbu ir teikia jiems medžiaginės paramos,
 - e/ rūpinasi suorganizuoti visų sričių technikos darbuotojus, technikos amatininkus, darbininkus specialistus ir tarpininkauja jų aprūpinime darbu,
 - f/ rūpinasi inžinierių profesine pažanga,
 - g/ organizuoja visokeriopą tremtinių technikinį švietimą ir apmokymą,
 - h/ leidžia leidinius,
 - i/ palaiko ryšius su kitu tautų inžinieriais,
 - j/ atlieka kitus inžinierius liečiančius reikalus.

II. Draugijos nariai.

3. Draugijos nariu gali būti kiekviena Lietuvos dipl.inžinierius, inžinierius ar technikas tremtinys, kuris gali įrodyti Lietuvos universitete technikinių fakultetų, ar Aukštesniosios Technikos Mokyklos Kaune, ar Aukštesniosios Kultūrtechnikos ir Goodozijos Mokyklos Kedainiuose, arba joms tolygių mokyklų baigimą.
4. Draugijos nariu negali būti asmuo, kurio elgesys nesuderinamas su žmogaus garbe, arba kuris yra konkęs Lietuvos reikalui, ar lietuvių laisvės kovai.
5. Draugijos narius priima Draugijos skyriaus valdyba, kuriai asmuo, noris būti nariu, paduoda paraiškima raštu. Skyriaus Valdybai atsisakius prašytoja priimti nariu, jis gali per vieną mėnesį skustis Draugijos Centro Valdybai, kurios sprendimas galutinis.
6. Draugijos nariai moka Draugijos visuotino susirinkimo nustatyta mokesį. Skyriaus Valdyba, nariui prašant, gali nuo mokesčio mokėjimo atleisti.
7. Nustoja Draugijos nariu būti :
 - a/ mirus,
 - b/ išstojus,
 - c/ išbraukus ar pašalinus iš draugijos.
8. Narys, kurio elgesys nesuderinamas su žmogaus garbe, arba kuris kenkia Lietuvos ar Draugijos reikalui, Skyriaus ar Centro Valdybos nutarimu iš Draugijos pašalinamas. Pašalintasis turi teisę per vieną mėnesį pašalinamąjį nutarimą skusti Garbės Teismui. Garbės Teismo nutarimas yra galutinis. Kai iš Draugijos turi būti pašalintas Centro

Valdybos ar Revizijos Komisijos narys, tai toki pašalinima, Draugijos Centro Valdybai pasiulius, sprendžia Draugijos Garbės Teismas. Jo sprendimas galutinas. Bylai iškilus, pa-
lietasis narys iki sprendimo pareigu neina.

9. Narys, nesumokėjęs nemažiau kaip uz 6 mėnesius nario mo-
kestio, skyriaus valdybos gali būti išbrauktas iš Drau-
gijos narių.

III. Padaliniai A/ S k y r i a i

10. Draugijos Skyrių sudaro nemažiau 10 narių. Skyrių steigti
leidima duoda Centro Valdyba.
11. Trijų narių ir dviejų kandidatų skyriaus valdyba ir tri-
jų narių ir dviejų kandidatų skyriaus revizijos komisi-
ja renka vieneriems metams visuotinas skyriaus narių
susirinkimas sleptu balsavimu, paprasta dalyvaujančiu
susirinkime narių balsu dauguma.
12. Valdybos nariai pasiskirsto pirmininko, sekretoriaus ir
iždininko pareigomis. Pirmininkui negalint eiti pareigų,
ji pavaduoja sekretorius.
13. Skyriaus valdyba vykdo Draugijos uždavinius skyriaus
ribose, šaukia visuotinus skyriaus narių susirinkimus,
pateikia susirinkimui savo veiklos ir piniginę apyskai-
tą, renka nario mokestį, palaiko ryši su Draugijos Centro
Valdyba, atlieka kitus šiais istatais pavestus uždavinius.
14. Skyriaus revizijos komisija tikrina skyriaus veiklą ir
tikrinimo aktą pateikia visuotinam skyriaus narių susi-
rinkimui.
15. Visuotina skyriaus narių susirinkimą šaukia skyriaus
valdyba.
Centro Valdybai, skyriaus revizijos Komisijai ar treč-
daliui skyriaus narių raštu pareikalavus ir svarstyti-
nus klausimus nurodžius, skyriaus valdyba turi sukviesti
per 2 savaites skyriaus narių susirinkimą. Skyriaus
valdybai susirinkimo susaukti negalint, arba atsisakius,
susirinkimą sukviečia skyriaus revizijos komisija.
16. Visuotinas skyriaus narių susirinkimas įvyksta dalyvau-
jant absoliutinei daugumai Skyriaus narių. Skelbtuoju
laiku nesusirinkus kvorumui, po valandos ta patia dar-
botvarke susirinkimas įvyksta dalyvaujant bet kuriam
skyriaus narių skaičiui.
17. Visuotinas skyriaus narių susirinkimas tvirtina sky-
riaus apyskaitą, nustato ateinančių metų samata, renka
skyriaus valdybą ir revizijos komisiją, renka skyriaus
atstovus į Draugijos suvažiavimą, atlieka kitus šių is-
tatu numatytus uždavinius.

B. S o n i ū n i j o s

18. Seniūnijose gali būti steigiamos skyriaus ribose, kur
yra mažiau kaip 5 skyriaus nariai, skyriaus valdybai
leidus.

19. Seniūnijos narių susirinkimas:
 a/renka seniūnijos seniūną ir jo pavaduotoją,
 b/sprendžia seniūnijos veikimą.
20. Seniūnas tvarko seniūnijos reikalus ir palaiko santykius su skyriaus valdyba.

C/ S e k c i j o s.

21. Draugijos nariai gali sudaryti atskiru specialybių sekcijas, kuriose svarsto ir rūpinasi specifiniais specialybės reikalais.
22. Sekcijos skyriaus ribose renkasi sekcijos vadovus, bei jų pavaduotojus, kurie tarpinikauja tarp sekcijos ir skyriaus valdybos.
23. Centro Valdyba gali skirti atskiroms specialybėms igaliotinius, kurie tarpinikauja tarp skyrių sekcijų, per skyriaus valdybas ir Centro Valdybos; rūpinasi specifiniais specialybių reikalais.

D/ A p y g a r d o s.

24. Esant reikalui, Draugijos Centro Valdyba gali steigti D-jos Apygardas. Jos veikia Centro Valdybos nustatytu statutu.

IV. Centro Organai.

A/ D r a u g i j o s A t s t o v ų S u v a ž i a v i m a s.

25. Vyriausias Draugijos sprendžiamasis organas yra suvažiavimas. Jis:
- svarsto Draugijos veiklą,
 - tvirtina Draugijos Centro Valdybos pateiktą pareiktų metų finansinę apyskaitą ir būsimųjų metų samatą,
 - priima ir keičia Draugijos įstatus,
 - nustato nario mokesčių,
 - renka Centro Valdybą, Revizijos Komisiją ir Garbes Teismą,
 - sprendžia Draugijos likvidavimą ir
 - sprendžia kitus šių įstatų numatytus reikalus.
26. Suvažiavime sprendžiamuoju balsu dalyvauja Draugijos Skyrių atstovai. Skyrių atstovai renkami skyrių susirinkimo po viena nuo kiekvienų 5 skyriaus narių; ne mažiau kaip 3 likutis taip pat renka vieną atstovą.
27. Suvažiavimą šaukia Centro Valdyba, reikalui esant trečdaliui Draugijos skyrių, arba Draugijos Centro Revizijos Komisijai pareikalavus suvažiavimas turi būti sušauktas bet kuriuo metu ne vėliau kaip per 6 savaites nuo pareikalavimo. Valdybai suvažiavimo nesušaukus, ji šaukia Draugijos Centro Revizijos Komisiją. Apie šaukiamą suvažiavimą pranešama Draugijos skyriams ne vėliau kaip prieš 4 savaites, kartu pranešama ir darbotvarkė.
28. Suvažiavimas įvyksta, jei jame dalyvauja absoliutinė dauguma skyrių atstovų. Nustatytu laiku nesusirinkus kvorumui po vienos valandos ta pat darbotvarkė suvažiavimas įvyksta, neatšaukiant, į jame dalyvaujančių skaičiu.

29. Suvažiavimas sprendžia paprastąja balsų dauguma. Istatams, koisti ir Draugijai likviduoti reikia dviejų trečdalių suvažiavimo balsų.
30. Suvažiavimas renka trijų narių prezidiumą. Suvažiavimo posėdžio rašomas protokolas, kuri pasirašo prezidiumas.

B/ Centro Valdyba.

31. Suvažiavimas renka 5 narių ir 3 kandidatų Centro Valdybą. Valdyba renka slaptu balsavimu, paprasta balsų dauguma vienariems metams. Ji eina pareigas tol kol bus išrinkta nauja Centro Valdyba. Centro Valdyba išsirenka pirmininką, vicepirmininką, išdininką ir sekretorių. Kuriam Valdybos nariui nuolat negalint eiti savo pareigų, Valdybon įeina daugiausia balsų gavęs kandidatas.
32. Draugijos Centro Valdyba:
- a/ šaukia suvažiavimą,
 - b/ vykdo šiais įstatais ir suvažiavimo nutarimais jai skirtus uždavinius,
 - c/ palaiko santykius su kitomis organizacijomis ir įstaigomis
 - d/ prižiūri skyrių veikimą,
 - e/ tvarko kitus šiu įstatų numatytus Draugijos reikalus.

33. Pirmininkas atstovauja Draugijai, kartu vadovauja Valdybos veiklai ir kviečia Valdybą posėdžio ne rečiau kaip vieną kartą kas du mėnesius. Valdyba kviečiama posėdžio, kai to reikalauja bent 3 Valdybos nariai, rastu pareikšdami svarstysimus klausimus. Pirmininkui negalint eiti pareigų, jas eina vicepirmininkas.

34. Išdininkas tvarko Draugijos piniginius reikalus ir kasą. Sekretorius rašo Draugijos posėdžių protokolus ir tvarko Draugijos raštinę. Valdybos narys, esant reikalui, pavaduoja vicepirmininką, išdininką ar sekretorių ir atlieka jam Valdybos pavestus reikalus.

35. Valdybos posėdžiai įvyksta, kai jame dalyvauja pirmininkas arba vicepirmininkas ir bent du Valdybos nariai. Nutarimai daromi paprastąja balsų dauguma. Balsams pasidalinus lygiomis, nusveria pirmininko balsas.

C/ Centro Revizijos Komisija.

36. Suvažiavimas renka vienariems metams 3 narių ir 2 kandidatų Centro Revizijos Komisiją. Ji eina pareigas tol kol bus išrinkta nauja Centro Revizijos Komisija. Revizijos Komisija išsirenka pirmininką.

37. Revizijos Komisija tikrina Draugijos veikimą, prižiūri kasą, kontroliuoja finansinę atskaitomybę ir savo nuomonę dėl Draugijos veiklos ir finansinės apyskaitos praneša suvažiavimui. Revizijos Komisijos pavestas, kiekvienas jos narys gali tikrinti Draugijos ar jos padalinį kasą.

D/ G a r b ė s T e i s m a s.

38. Suvažiavimas renka vieneriems metams 3 narių ir 2 kandidatų Garbės Teismui. Teismai išsirenka pirmininką. Teismo nariais gali būti turintieji tikslai daugiau 40 metų.
39. Garbės Teismas sprendžia Draugijos narių garbės bylas ir skundus.
40. Garbės Teismas gali narių:
 a/ išpėti
 b/ noviešai ar viešai papiekti,
 c/ pašalinti iš draugijos.
 Garbės Teismo sprendimas galutinis.

V. Lėšos

41. Draugijos lėšas sudaro narių mokesčiai, aukos ir kitokios pajamos.
42. Skyriaus surinktas pajamos, išskyrus specialias paskirties aukas ir kitas specialias paskirties pajamas, paskirstomos taip: nario mokesčio 40% atitenka Draugijos Centro Valdybai ir 60% Skyriaus Valdybai; kitokių pajamų gryno pelno 25% tenka Draugijos Centro Valdybai, Seniūnijos, Sekcijos lėšų savo išlaidoms gauna pagal reikala iš Skyriaus Valdybos.

VI. Draugijos bei jos padalinių likvidavimas.

43. Draudija gali likviduotis dviem trečdaliam suvažiavimo atstovų nutarus. Likvidacijai atlikti, suvažiavimas išrenka likvidacinę komisiją. Draugijai likviduojantis tuo būdu, kad suvažiavime sušaukti nebūtu galima, Draugijos turto reikalus galutinai sprendžia Centro Valdyba ir Revizijos Komisija. Likviduojantis seniūnijoms, jų turtas pereina atitinkamam Draugijos Skyriui, o likviduojantis Skyriui, jo lėšos ir turtas pereina Centro Valdybai.

Šio įstatymo priimti Lietuvos Inžinierių Tretinių suvažiavimo 1946 m. vasario mėn. 23-24 d., Wuerzburge.

-xxOxx-

REDAKCIJOS PARUOSTAS "INŽINIERIAUS KELIO" NORMALUS
 NUMERIS DEL POPIERIAUS TRUKUMO NEBUVO GALIMA ATSPAUSDINTI.
 CIA DUODAME SPECIALIAI PARUOSTA, INŽINIERIŲ SUVAŽIAVIMO
 DALYVIAMS PAGERBTI, NUMERIS. TIRAŽAS 100 EKZEMPLIORIŲ

Redakcija.

INŽINIERINIO DARBO GALIMYBES ir ISIKŪRIMAS KANADOJE.

Rasandiam šias eilutes toke pirmam iš lietuvių inžinierių patekti į labiausiai augantį KANADOS pramonės centrą, T o r o n t o ir patirti isikūrimo sąlygas. Taigi noriu nors bendrais bruožais painformuoti Vokietijojej likusius Collegas.

Kanada yra neribotų galimybių ir biznio krastas. Gyventojai, imant net Kolumbo ainius, yra ateiviai. Ontario provincijoje, kur randasi Toronto miestas, vadovaujančia rolę vaidina anglai kartu su airiais; čia vietos lietuviai juos vadina bendru vardu "airi-šiais". Visi ateiviai jau yra Kanados piliečiai ir dabar naujieji legaliai atvykstantieji ateiviai visais atzvilgiais turi lygias teises, tačiau naujai atvykę kol jie dar neturi Kanados pilietybės 5 metus skaitosi kandidatais į Kanados piliečius. Praktiškai gyvenime negali taip isikūrti kaip atvykę anglai ir airiai; kurie isikarto tampa Kanados piliečiais. Didžiausiomis isikūrimo kliūtimis yra: neužtektinas mokėjimas anglių kalbos, nežinojimas krašto papročių, visiskas neturėjimas ryšiu su provincijos ar miesto vadovaujama isluoksniais ir neturėjimas pasitikėjimo kredito ir finansu istaigos.

Kol ateivis kandidatuoja, visokiu būdu jam padedama tapti geru piliečiu. Miestas užlaiko keletą anglių kalbos kursų, kur ateiviai veltui mokomi anglių kalbos. Kiek pramokus kalbos, tuojau mokoma anglių ir Kanados himnai. Dėstoma krašto geografija, konstitucijos pagrindai. Busimas pilietis turi žinoti krašto santvarką ir vadovaujančius asmenis. Veik kiekviena menosi mokyklų kinuose rodoma krašto gyvenimas; gyvūnija, augmenija, pramonė, rodoma įvairių rasių gyventojai ir būtina pabrėžiama, kad Kanada yra laisvas kraštas, kur gali isikūrti kiekvienas žmogus be skirtumo rasės ir tikiybinių išpažinimo. Tuo pačiu mokoma būti geru Kanados piliečiu. Tautiniu bendromeniu organizavimas čia nedraudžiamas, tačiau vadovajamu sluoksniu pagrindinis tikslas sudaryti palankiausias sąlygas ateiviams naturalizuotis ir pasidaryti iš jų gerus krašto piliečius. Tiesa, Kanada laisvas krastas pilnoj to žodžio prasmėj, bet mums europiečiams čia prigyti trugde ir trugdys amerikizmas t.y. mums svetimi papročiai. Mes čia visuomet jausimės tik buvę žmones, svetimame krašte.

Kanados ūkio gyvenima didžiumoje tvarko stambios bendrovės, kurios beabėje yra valdžios kontroliuojamos. Visose krašto ūkio srityse vyrauja privati iniciatyva ir kapitalai. Net tokios ūkio sritys kaip geležinkeliai, telefonė ir telegrafo yra privačiose rankose. Visai suprantama, kad privatus kapitalas laisvam krašte irgi laisvai stengiasi išnaudoti darbo jėgą, kurio ūka pirmoj vietoj tampa naujai atvykę. Kompanijos "bosas" čia yra visagalis viešpats bet kurioj privačioj imonėj. Jis kiekvienu metu, kad ir be jokios priežasties, gali atleisti iš darbo, mažinti ar didinti uždarbi. Daugumoj imonių, ypač mažesniųjų, sanitarines sąlygas blogos, darbo punktualumas nepaprastai griežtas, darbo tempas didolis, nes taip sutvarkoma, kad asmuo dirbančiųjų grandinėj negali būti darbo tempo stabdys, o turi darba atlikti laiku, kad kita netrūkytu. Tokiu būdu darbo jėga išnaudojama iki maksimumo ir tas yra privačiu imonių ipatumai. Kas liečia amatų sritį, tai daugiausiai čia yra reikalingi mechanikai, staliai, tinkoriai, mūrininkai, dežytojai ir t. t. Tačiau naujai atvykęs, kad ir prietyres amatininkas, išsyk negauna pilno atlyginimo, kaip kad isidirbe ir priprate prie šio krašto sąlygu vietiniai amatininkai. Naujai atvykusiems mokama tik 50-70% tos rūšies darbo atlyginimo. Tik "bosui" isitikinus, kad ateivio darbas jau užtektinai našus, jam atlyginimas išlongvo keliamas ir tik ilgosni laiką isdirbus,

kada atėivio atsitraukimas iš darbo sudarytu įmonės darbo jėgų spraga, jis gali išsikvoti pilną atlyginimą.

Kas liečia inžinierines profesijas, tai sąlygos isikūrti nėra lengvos. Tačiau inžinieriaus profesija, viena iš auksto mokslo šaku, daugiausiai turi čia pritaikymo galimybių.

Kanada tik po antrojo pasaulinio karo pradėjo planingą krašto atstatymą. Visose technikos srityse, pradėdant miestų planavimu ir statyba, baigiant kultūrtechnika-melioracija jaučiama Lietuvos atstatymo 1920-1930 metų periodo planingos statybos trūkumai. Miestuose nejauciama urbanisto rankos. Didmiestis Toronto (turis apie 1 milijoną gyventojų) nepaprastu tempu plečiasi natūraliai į visas puses vieno tipo bakažemis. Jas stato rangovai, buvo mūrininkai be jokios architektų priežiūros. Projektai-tai tipiniai žurnaluose skelbti tik žinoma pakeisti-suprastinti. Šalia dangoražių, istisai vieno ar dviejų aukštų liliputų. Visas didmiestis, išskiriant stambiuosius pastatus, savo architektūros charakteriu galima lyginti prie buvusios, tik žinoma pagražintos ir žymiai padidintos Jonavos. 80% miesto sudaro dviejų aukštų vieno buto namukščiai; istisomis gatvėmis statyti pagal tą patį projektą, pagražinti vienodomis vorandomis ir balkonais. Net naujam (milijonierių) distrikte, neišvengta monotoniškumo ir statyba toli gražu atsilikusi nuo tos rusies statybos Europoje.

Miesto susisiekimo problema iki šiam laikui lieka neišspręsta, nors dedama pastangų eismo užsikimsimus pašalinti, tačiau susidūriama su "demokratiškais" sunkumais, nes čia norint praveisti naują ar praplatinti esamą gatvę, kur paliečiami privatūs interesai, projekte vykdymo reikalingumą, miesto valdyba duoda spręsti gyventojams balsavimo keliu. Yra sudarytas požeminio (metro) traukinio statybos projektas, tačiau jo vykdymas priklausys nuo miesto gyventojų pasisakymo. Leisti ar ne atidaryti viešbuti-aludę sprendžia balsavimo keliu apylinkės gyventojai. Prie tokių sąlygų planinga statyba paralyžuojama. Dėl upių reguliavimo ir melioracijos stovio užtenka pasakyti, kad šio pavasario potvyniai buvo užlieję istisus miestelius, kelius ir neaprepiamus plotus apgyventu vietoviu. Šiauriniai Kanados plotai reikalingi medtininko, kultūrtechniko, melioratoriaus, miškininko ir t.t. Ne kiek geriau ir su kitomis techniškomis sritimis. Pažengusi pramonė reikalauja inžinierių mechanika ir šioje srityje susirasti darbą lengviau galima. Privačios įmonės nežiūri kas tu esi, bet žiūri, ką moki dirbti ir kiek tu jiems naudingas. Žinoma, angli kalbos nemokėjimas ir negalėjimas naudotis literatūra, isikūrimo galimybės mažina.

Inžinieriaus statybininko profesijai sąlygos nėra palankios. Didelės statybos vykdomos valdiškų istaigų ar didelių bendrovių (companijų), kurios turi technikinį personalą ir neieško pigesniu techniško darbo pajėgų. Priėminas tarnybon susijęs su tam tikrom taisyklėmis, pav. pilietybės kl., būtinas geras angli kalbos mokėjimas, statybas, istatymų žinojimas. Visai suprantama, kad nemokantis ganėtina kalbos ir technikiniu terminu, negali būti darbu vykdytoju. Inž. statybininkams galima spritis tai projektavimas ir statiškai skaičiavimai. Turi staža statiniuose skaičiavimuose, ypatingai statiškai neišsprendžiamų sistemų, darbą gali gauti ne tik statybos bendrovėse, bet ir valdiškuose istaigose, nes tos rusies specialistai dažnai paieškomi. Čia būtina sąlyga Cross'e (distribution momento) skaičiavimo metodo mokėjimas. Tai yra statiškai daug kartų neišsprendžiamų sistemų amerikoniškas skaičiavimo būdas, kuris Kanadoj plačiai praktikuojamas. Antra nemažiau svarbi sąlyga išanksto susipažinti su technikiniais terminais ir kiek galima priprasti prie čia vartojamų matų sistemas.

Architektūros srityje, ypač statybos sezono metu, projektuotojų pareikalavimas gana gausus, čia daugiausiai reikalauja privačios statybos bendrovės ir paskiri architektai pas kuriuos dirba projektantai-braižytojai dėl menko atlyginimo dažnai keičiasi.

Visų specialybių inžinieriai nori dirbti inžinieriaus darba valdinėse įmonėse arba verstis privačia praktika turi įstoti į Kanados inžinierių sąjungą (The Association of Professional Engineers). Sąjungon priemimas laikomas lig tai užsieninio diplomo pripažinimas. Sąjungos narys gali pasirašyti bet kokius projektus teikiamus statybos įstaigoms tvirtinti, vykdyti atsakingus statybos darbus ir t.t. Turint Europos aukštųjų mokyklų baigimo dokumentus įstojimas neribojamas, tačiau atėiviui norint įstoti į minėtą sąjungą, trys s-gos nariai turi ne tik rekomenduoti bet ir tvirtinti, kad jo žiniu lape nurodytos praktikos žinios tikros. Savaime suprantama, kad nesant čia lietuvių inžinierių ir neturint pažintiu nėra galimybės rasti rekomenduotojų ir praktiškai įstojimas į minėtą sąjungą neįmanomas.

Vykstantiems į Kanadą patartina išsiimti iš Lietuvos Inžinierių D-jos Vokietijoje anglų kalba pažymėjimą aprašanti smulkiai jo darbu stažą. Butu dar geriau, kad tokį pažymėjimą patvirtintų IRO atstinkamos įstaigos. Turint tokį pažymėjimą, jei ir neatpultų rekomenduotojų reikalingumas, tai vistiek butu žymiai palengvintas įstojimas į Kanados Inž. S-gą.

Kiekvienas vykstantis čia inžinierius turėtų būtina atsigaubinti savo srities literatūros bei braižybos įrankius, nes išsisk naudotis angliška nelengva, o be to čia techninė literatūra ir įrankiai brangūs. Čia ypač vertinami moderniskieji Zeiss'o instrumentai.

K R O N I K A.

* Hannoverio Aukš. Tech. Mokykla baigė ir gavo dipl. geod. inž. vardą: Vladas Č y v a s, stat. Stasys N a g i n i o n i s; mech. Stasys J a u g e l i s; Alfonsas P a r g a u s k a s; Jurgis S a k a v i č i u s ir Pranas Z u n d e.

* Muncheno Aukš. Tech. Mokykla baigė ir gavo dipl. stat. inž. vardą: Jaunius D i r k i s ir A. K a t o i v a.

* Musu turimomis žiniomis iki šio laiko išvyko kitur 58 inžinieriai. Iš kurių į USA-22; Kanadą-10; Braziliją-6; Venecuelą-6; Angliją-3; Argentiną-3; Australiją-2; Maroką-1 ir tt.

* Š.m. sausio mėn. Wuerzburgo stovyklai persikėlus į Schweinfurta abiejį inž. skyriai susijungė ir kovo mėn. išsirinko valdybą. Jos sąstatas: pirmininku-dipl. inž. Juozas R u o k i s, išdininku-dipl. inž. Algirdas C i p l i j a u s k a s ir sekretoriumi-inž. Bronius Ž u t a u t a s.

* Š.m. balandžio mėn. 15 d. Hannoverijoje įsisteigė inž. skyrius, kurio valdybą sudaro: pirmininku-dipl. inž. Algirdas N a s v y t i s, išdininku-inž. Albinas G e i s e n a s ir sekretoriumi-dipl. inž. Vladas Č y v a s.

* Š.m. gegužės mėn. 25 d. Hannoverijoje įvyko visuotinas Anglų žonoje gyvenančių inžinierių suvažiavimas. Dalyvavo 40 atstovų. Įsteigta inž. apigarda ir išrinkta valdyba.

* Lietuvoskoje buto vidaus architektūros konkursas užbaigtas. I-mos premijos laimėtojas Cand. arch. Alfredas K u l p a v i č i u s, II-os " " inž. arch. Vladas V a s g e l i a v i č i u s ir III-ies prem. laimėtojas dipl. inž. Karolis R e i s o n a s.

* Tarptautiniame pigiųju baldų konkurse-New-Yorke dalyvaus ir mūsų d-jos nariai.